

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

Basisschool De Zilverberg

Plaats : Overasselt
BRIN nummer : 05DC|C1
Onderzoeksnummer : 292005
Datum onderzoek : 2 mei 2017
Datum vaststelling : 26 oktober 2017

SAMENVATTING

Basisschool De Zilverberg heeft haar kwaliteit op orde en de inspectie handhaaft het basisarrangement.

Wat gaat goed?

- Na een recente, lastige periode heeft de school een positieve doorstart gemaakt. Dit erkennen en bevestigen alle geledingen in en om de school.
- Vooral de rustige werksfeer vormt een positieve voedingsbodem voor de beoogde, verdere kwaliteitswinst.
- Zowel de leerlingen als de ouders ervaren een veel hogere mate van veiligheid dan voorheen, tot stand gekomen door de nodige specifieke interventies van bestuur en schoolleiding op dit vlak.
- Het voor een aanzienlijk deel nieuw samengestelde team maakt een gretige indruk. Met veel elan hebben zij in korte tijd al veel inhoudelijke initiatieven genomen en zijn op sommige onderdelen al bezig die te implementeren.

Wat kan beter?

- Aangezien sprake is van een vrijwel nieuw team, zal de school nog de nodige tijd moeten investeren in het realiseren van de doorgaande lijnen in zowel het aanbod als de didactische gang van zaken in de groepen.
- De onderbouwing van de dagelijkse praktijk vraagt nadere bezinning over de trits: groepsoverzicht, groepsplan en de vertaling daarvan richting de dag- en weekplanning van zowel de leerlingen als van de leraren.
- Team en schoolleiding zullen zich eerder moeten afvragen welke van de huidige ontwikkelingstrajecten de hoogste prioriteit verdienen, dan dat ze op zoek zouden moeten naar nieuwe ambitieuze trajecten.

Wat moet beter?

- Op basis van het uitgevoerde onderzoek op De Zilverberg zien wij op dit moment geen reden één of meer thema's aan te wijzen waarop de school zich echt zou moeten verbeteren.

1 INLEIDING

Wat voor onderzoek heeft de inspectie gedaan?

Volgens de wet moeten alle scholen eens in de vier jaar door de inspectie worden bezocht. Vanaf januari 2015 krijgen alle scholen die daarvoor in aanmerking komen een onderzoek met een concept-waarderingskader. Dit kader is in juni 2016 bijgesteld. Vanaf 24 oktober krijgen scholen een onderzoek met dit bijgestelde onderzoekskader voor 2017. Zo ook Basisschool De Zilverberg.

Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken en het nieuwe onderzoekskader, zie de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.

Werkwijze

Op 29 mei 2017 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- een presentatie door de school;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: directie, intern begeleider, leraren, ouders en leerlingen;
- observaties van de onderwijspraktijk in een aantal groepen. Deze observaties hebben wij samen met een observant van de school uitgevoerd.

Aan het eind van de onderzoeksdag hebben we een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, de schoolleiding, de intern begeleider en de leraren van de school. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Naast de beoordeelde standaarden hebben wij enkele aanvullende wettelijke aspecten beoordeeld. Wanneer niet voldaan is aan één of meer van deze artikelen, geven wij dat aan in paragraaf 3.2.

Leeswijzer

Hierna volgt eerst de conclusie van het onderzoek op Basisschool De Zilverberg. Hoofdstuk 3 geeft per kwaliteitsgebied de resultaten van het onderzoek. In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en de rapportage opgenomen.

2 HOOFDCONCLUSIE

Na een moeilijke periode heeft de school de kans gekregen een nieuwe start te maken. Niet alleen het bestuur van de school signaleert het positieve effect van de doorgevoerde veranderingen. Ook de teamleden, maar zeker ook de ouders en de leerlingen geven aan, dat er in een korte tijd een waarneembare verbetering is gerealiseerd. Het 'dreigement' van een aantal ouders op zoek te gaan naar een andere school als er niets zou verbeteren, bleek niet meer nodig. Er is op dit moment veel meer sprake van een verbinding van belangen en verwachtingen dan voorheen.

Waar het voorheen soms lastig bleek bepaalde ontwikkelingen structureel door te voeren en daar een doorgaande lijn in te bereiken, blijkt dat dit jaar met veel meer inzet en inspanning wel mogelijk.

Het doorbreken van een aantal letterlijke blokkades in de school en het grondig opruimen van al jaren niet meer 'geziene' rommel is wellicht de beste metafoor om de veranderingen binnen de school te duiden.

Dat de schoolleiding en het team inmiddels ook goed zicht hebben op hun eigen kwaliteiten en aandachtspunten blijkt uit de antwoorden die zij voorafgaande aan het onderzoek hebben vastgelegd in een vorm van zelfevaluatie op alle acht in dit onderzoek meegenomen standaarden. Op verzoek van de school hebben we er twee (aanbod en pedagogisch klimaat) toegevoegd aan de zes vaste standaarden binnen een kwaliteitsonderzoek.

3 RESULTATEN ONDERZOEK BASISCHOOL DE ZILVERBERG

3.1 Kwaliteitsoordelen op onderzochte standaarden

Kwaliteitsgebied	Onderwijsproces	Onvoldoende	Voldoende	Goed
OP1	Aanbod		•	
OP2	Zicht op ontwikkeling		•	
OP3	Didactisch handelen		•	

Onderwijsproces

Aanbod

Omdat de school volop bezig is met het vernieuwen van enkele onderdelen van het aanbod kunnen we daar de oordeel 'voldoende' aan koppelen. Er is namelijk een nieuwe methode ingevoerd voor het onderwijs in rekenen/wiskunde. Om het onderwijs in het Engels te verbeteren is daarvoor een bijdetijdse methode aangeschaft. Wellicht de belangrijkste aanpassing betreft het implementeren van een integrale methodiek voor wereldoriëntatie. De vernieuwing van het aanbod voor het technisch lezen komt wellicht komend schooljaar weer aan bod.

Aangezien het implementatieproces voor een deel van deze vernieuwingen nog gaande is, kunnen we deze standaard nog niet waarderen met een 'goed'. Daarvoor is het hier nodig dat de doorgaande lijnen nog meer schoolbreed, passend bij de ambities van de school, tot hun recht komen. Het team werkt hier overigens hard aan.

In de plannen van de school gaat het naast de wettelijk verplichte basisvakken ook om het introduceren dan wel uitbreiden van andere, brede doelen voor het totale aanbod. Groep acht richt zich bijvoorbeeld op de overgang naar het voortgezet onderwijs en wat dat aan vaardigheden betekent voor de leerlingen. Het doorbreken van de systematiek van het groeperen van de leerlingen per leerjaar komt dit schooljaar ook al behoorlijk van de grond, bijvoorbeeld bij het onderwijs in spelling in enkele combinatiegroepen.

Zicht op ontwikkeling

Op De Zilverberg verzamelen de teamleden systematisch een flink aantal gegevens over de ontwikkeling van hun leerlingen. Zij voldoen op hoofdpunten aan de wettelijke eisen voor het oordeel 'voldoende' voor deze standaard. De leraren beschikken ook steeds meer over vaardigheden om die gegevens te analyseren en te duiden. We zien dat bijvoorbeeld terug in de overzichtelijke evaluaties van de afgenomen tussentoetsen. Ook maken de leraren al grotendeels zelf de slag naar de, overigens tamelijk uitgebreide, groepsoverzichten en groepsplannen. Bij het vertalen van de planning voor de middellange termijn naar de dagelijkse praktijk, zien we nog grote verschillen in de mate waarin die planning doelgericht is ingevuld, ook voor de specifieke of extra ondersteuning die een klein deel van de leerlingen nodig heeft. Dit vraagt op schoolniveau om nadere afspraken.

Voor enkele leerlingen waarvoor de school heeft vastgesteld dat het werken met een ontwikkelingsperspectief wenselijk is, zien we dat die plannen meer dan voldoende informatie bevatten.

Tijdens de uitgevoerde observaties zagen we voldoende terug dat de leraren weten welke leerlingen specifieke aandacht en ondersteuning nodig hebben. De invulling daarvan kan beter, mede door daar in de weekplanning al op in te spelen.

Bovendien zien wij mogelijkheden de leerlingen ook meer eigenaar te laten zijn voor hun ontwikkeling. Bijvoorbeeld door meer aan henzelf over te laten of ze mee doen aan een nadere instructie. Een andere mogelijkheid is de leerlingen mee te laten denken over de doelen die zij zelf in een bepaalde periode willen bereiken en wat daar voor nodig is. In een enkele groep heeft de leerkracht hier al voorzichtig mee geëxperimenteerd.

Didactisch handelen

Ons oordeel over het didactisch handelen komt, net als bij de school zelf, uit op 'voldoende'. Uitgangspunt voor het didactisch handelen op De Zilverberg vormt het IGDI-model. We zagen in voldoende mate dat de lessen begonnen met het aangeven van het doel ervan. En ook gaven de leraren, op momenten waar dat wenselijk was, voldoende invulling aan de afspraak om leerlingen die meer of extra aandacht nodig hebben die aandacht ook te geven.

Wel duurde het soms wel wat lang voordat de lessen in die fase terecht kwamen. Een onbedoeld effect hiervan is dat een deel van de leerlingen hun actieve betrokkenheid niet optimaal peil wisten te houden.

In enkele groepen zagen we overigens wel dat juist vormen van coöperatief leren een hogere actieve betrokkenheid opleveren.

Voor leerlingen die specifieke ondersteuningsbehoeften hebben heeft de school verschillende aanvullende mogelijkheden. Een aantal meer begaafde leerlingen neemt bijvoorbeeld deel aan de Kangoeroegroep in een andere school van Condor. Voor enkele leerlingen met een talig aandachtspunt zijn eveneens verschillende opties beschikbaar, zowel voor leerlingen met een 'buitenlandse' achtergrond, als voor jonge leerlingen die verder zijn in hun ontwikkeling dan de rest van hun groep.

Kwaliteitsgebied Schoolklimaat		Onvoldoende	Voldoende	Goed
SK1	Veiligheid			•
Kwaliteitsgebied Schoolklimaat		Kan beter	Voldoende	Goed
SK2	Pedagogisch klimaat			•

Schoolklimaat

Veiligheidsbeleving

Voor de standaard Veiligheid geldt dat we die waarderen met 'goed'. De school beschikt namelijk niet alleen over een veiligheidsplan, een anti-pestprotocol, een protocol mediawijsheid als over een interne veiligheidscoördinator, die ook nog eens bekend is bij de leerlingen. En al deze voorzieningen staan op de website van de school.

Meer nog dan de papieren werkelijkheid is het van belang de veiligheidsbeleving van de leerlingen en hun ouders systematisch in beeld te brengen en het daar met elkaar over te hebben. Ook op dit vlak voldoet de school aan de wettelijke eisen. Uit eerdere metingen van de beleving van de leerlingen en hun ouders kwam naar voren dat er het nodige viel recht te zetten op het gebied van de beleving van de leerlingen. Uit de meest recente gegevens kunnen we genoegzaam vaststellen dat de beoogde omslag in positieve richting goed is geslaagd. In de gesprekken die wij voerden met leerlingen en ouders werd dit positieve beeld van de huidige situatie afdoende onderschreven.

Pedagogisch klimaat

Hoewel de wet geen eisen stelt aan het pedagogisch klimaat waarderen wij deze standaard toch met een 'goed'. De school maakt de voor dit schooljaar geformuleerde doelen meer dan waar. Alle op dit gebied uitgezette trajecten dragen bij aan een totale omslag in de dagelijkse gang van zaken binnen de school. Vooral de gerealiseerde rust en structuur vormen een gedegen basis voor een klimaat waarbinnen zowel de leerlingen als hun leraren steeds beter tot hun recht komen.

Het doorvoeren van nieuwe methoden en afspraken over de gang van zaken binnen de groepen en op het schoolplein zijn een andere factor die zorgdragen voor een positief schoolklimaat.

Ook de veranderingen in de aansturing en de samenstelling van het team dragen hier aan bij. Het gaat dan vooral over de feitelijke beschikbaarheid van zowel de schoolleider, als de intern begeleider. Het wisselen van teamleden geeft eveneens een boost aan het werkklimaat en daarmee ook aan de rust binnen de school. Dit proces heeft ook een positieve uitwerking gehad op de gang van zaken in de groepen en daarmee op het welbevinden van de leerlingen.

Kwaliteitsgebied Onderwijsresultaten		Onvoldoende	Voldoende	Goed	N.t.b.
OR1	Resultaten		•		

Onderwijsresultaten

Op basis van alle beschikbare gegevens komen we tot het oordeel 'voldoende' voor de eindresultaten van de school als geheel. Van de laatste drie schooljaren kwam het gemiddelde op de Eindtoets één keer onder de voor deze school geldende norm uit (2015) Zowel in 2016, als nu in 2017 lag dat gemiddelde weliswaar beduidend hoger dan in 2014, maar net boven voor deze school geldende ondergrens. Naar verwachting zal voor de volgende groep leerlingen (in 2018) een duidelijk hogere score mogelijk zijn.

In de schoolgids of het lopende schoolplan zien we overigens geen of nauwelijks ambitieuze streefdoelen geformuleerd als stimulans om het beste uit de leerlingen te halen. Dit geldt zowel de hoofdvakken, maar ook voor de andere ontwikkelingsgebieden zou de school de te bereiken (streef-)doelen mogen formuleren. Dat past prima binnen de omslag in de visie op onderwijs die de school aan het doormaken is.

Kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie		Onvoldoende	Voldoende	Goed
KA1	Kwaliteitszorg		•	
KA2	Kwaliteitscultuur		•	

Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg

Het bestuur van de school hanteert een evenwichtig systeem om de kwaliteit van haar scholen in kaart te brengen te bespreken. De jaarplannen en managementrapportages kennen een vast format. Een prima basis voor een systematische kwaliteitszorg. En voor komend schooljaar staat De Zilverberg weer een audit te wachten vanuit het bestuurskantoor.

Gezien het feit dat de school dit schooljaar is begonnen met een grotendeels nieuw team en met de nodige nieuwe ontwikkelingstrajecten is het moeilijk daar nu al de waardering 'goed' voor toe te kennen. Daarvoor is het nodig de ingezette koers verder te implementeren en borgen.

Op basis van de beschikbare documenten en de gevoerde gesprekken stellen wij vast, dat de in de jaarplanning vastgelegde trajecten en de daarbij horende doelen voldoende ambitieus zijn. Ze sluiten bovendien aan bij de binnen de school gemaakte analyses over de stand van zaken op een flink aantal terreinen.

Via geplande en flits-groepsbezoeken houden de leidinggevenden van de school zicht op de uitvoering van de gemaakte afspraken. Deze vorm van 'controle' zien de teamleden overigens eerder als ondersteunend voor hun ontwikkeling dan als bevoogdend of belerend.

Kwaliteitscultuur

We zouden de kwaliteitscultuur op dit moment graag van de waardering 'goed' voorzien.....ware het niet dat de gunstige ontwikkeling nog erg pril is en de binnen de school zelf geformuleerde succesfactoren nog niet zijn geëvalueerd. We volstaan op dit moment dan ook met het oordeel 'voldoende'.

Positieve ontwikkelingen zijn onder andere de manier van aansturing van het team, mogelijk gemaakt door daar meer tijd voor uit te trekken. Ook zien we dat de teamleden steeds meer het eigenaarschap naar zich toehalen voor bepaalde trajecten waarop zij zich al bekwaam weten, dan wel die status zich eigen willen maken.

Positief is zeker ook dat het team, binnen de mogelijkheden van de krimpende school, zoekt naar manieren om groep doorbrekend les te geven.

3.2 Overige wettelijke voorschriften

De inspectie concludeert dat er geen structurele tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

4 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op Basisschool De Zilverberg. We hebben de school en het bestuur gevraagd om de ontwikkelrichting aan te geven op basis van de eigen kwaliteitsoordelen en die van de inspectie. Hieronder geeft het bestuur zijn reactie:

"Wij zijn erg tevreden op deze beoordeling van het onderwijs op De Zilverberg door de inspectie. Het team werkt hard om het onderwijs op een zo hoog mogelijk niveau te krijgen. De school wil elk kind een zo groot mogelijke kans geven om zich optimaal te ontwikkelen, zowel op cognitief als sociaal gebied. We hebben geconstateerd dat het team zelf al een positieve ontwikkeling ervaart en vinden het fijn dat dit herkend wordt door de inspectie.

De komende jaren zal de school zich inspannen om het onderwijs op een hoog niveau te houden. Een aantal ontwikkelingen zal daarbij centraal staan:

Implementeren van een integrale methodiek voor wereldoriëntatie (Jeelo).
Het doorbreken van de systematiek van het groeperen van de leerlingen per jaargroep(verbinden van de leerstof).

Vertaling van de gewenste doelen, met de bijhorende planning, naar het dagelijks handelen (weekplanning).

Leerlingen eigen verantwoordelijkheid geven voor hun leerproces.

Formuleren van ambitieuze streefdoelen.

Het bestuur zal deze ontwikkelingen middels gesprekken en bezoeken volgen. Door middel van het kwaliteitszorgsysteem zal de school systematisch de effecten van het onderwijs op de leerlingen in kaart brengen en zowel intern als extern verantwoorden. De ontwikkeling van de leerling wordt zorgvuldig gevolgd, waardoor De Zilverberg haar onderwijs waar nodig kan bijsturen. De focus voor nieuwe ontwikkelingen ligt vooral op zelfverantwoordelijkheid en betrokkenheid. De vertaling naar een plan van aanpak zal gebaseerd zijn op het onderzoekend/ontdekkend leren en het creatief/kritisch vermogen van alle betrokkenen. Bij alle nieuwe ontwikkelingen blijft het gesprek, over in hoeverre het kind centraal blijft staan, de kern van het onderwijs op De Zilverberg."